

decim florenarum pro quolibet ducato hujusmodi moneta in dicta Civitate solutionis tempore currentis redimere, & sequuta dicta redemptione, ipsa Congregatio ab obligatione, quam in se suscepit, solvendi dicto Ordini duodecim ducatos similes in Festo Sancti Michaelis libera, & exempta sit, & esse censetur. Coeterum Abbas, & Conventus, ac Definiores predicti in eodem Palatio unam Ecclesiam sub Invocatione, seu Titulo Sancti Antonii edificari facere, eodemque Palatio tam ad divinum cultum, quam ad eorum habitationes uti possint; Dicitur autem Carolus Emanuel Dux illis in subsidium fabricae novae Ecclesiae hujusmodi quingentos ducatos dicta monetae primo quoque tempore numerare teneatur. Praetereaque Ecclesiam Sancti Dalmatii, ejusque aedificia hujusmodi ab omni supellectile, alioque quovis mobili vacua, & nuda dimitti debeant, ipsique Abbas, & Conventus, ac Definiores a dicta Ecclesia Sancti Dalmatii Iconas proprias, vasa sacra, & omnia alia ecclesiastica ornamenta, ac mobilia cujusvis qualitatis sint, duasque ex quatuor Campanis, quae in Campanili ipsius Ecclesiae Sancti Dalmatii collocatae sunt, ad idem Palatium transferre, ac Ecclesiam ibi construendam in ejus vasis, & aliis ornamentis, necnon mobilibus hujusmodi exornare, & decorare possint, & valeant, onus tamen exercendi curam animarum eidem Ecclesiae S. Dalmatii imminuentem, administrandique Sacramenta Ecclesiastica, & alia necessaria subeundi in se universum suscipere, ac Abbatem, & Conventum, necnon Definiores predictos a manutentione Parochi in totum relevare teneantur, ac in ipsa Ecclesia Sancti Dalmatii Sacellum, vel Altare aliquod Sancti Antonii construere facere, aut illius titulum simul cum titulo Sancti Dalmatii retinere, vota quoque, vel elemosynas colligere nequeant, sed ea omnia cum oneribus celebrationis Missarum, & aliorum divinarum officiorum inde incumbentium dicto Ordini per dilectos filios ejus Religiosos, ubi pro tempore domicilium habuerint, explenda, dimitti, & relinquere debeant. Confraternitas porro de Misericordia nuncupata, in ipsa Ecclesia Sancti Dalmatii instituta ibidem juxta promissionem dilectis filiis illius Confratribus per Instrumentum publicum alias factam, & oneri quidem dictae Congregationis remanere, illique forma ejusdem Instrumenti observari, nec ut ipsa Confraternitas aliquod detrimentum patiat, permitti debeat. Postremoque processiones dilectorum filiorum Capituli dictae Majoris Ecclesiae, quae ad Ecclesiam Sancti Dalmatii hujusmodi pro Sancto Antonio fiebant, imposterum ad Ecclesiam sic construendam predictam onere pro tempore existentium illius Religiosorum fieri debeant, prout in publicis desuper confectis scripturis dicitur contineri.

Predicta partes auctoritate Pontificia roborari possunt.

§. 2. Cum autem, sicut eadem petitio subungebat, praemissa omnia divini cultus piorumque operum augmentum, ac ani-

marum salutem, dictaeque Congregationis propagationem, & Populi praedictae Civitatis spiritualem consolationem concernere dignoscantur, pro parte tam Caroli Emanuelis Ducis, quam Abbatis, & Conventus, ac Definitorum, necnon Praepositi, & Religiosorum praedictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus illa omnia pro eorum firmitate subsistentia, & observatione inviolabili approbare, & confirmare, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur, qui dudum inter alia volumus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annum valorem, secundum aestimationem praedictam, etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, quod etiam observari volumus, in quibuslibet concessionibus, & applicationibus, quae in Ecclesiis, & regularibus locis quibuslibet divinum cultum, ac Religionis, & devotionis zelum adaugeri sinceris desideramus affectibus, certam de praemissis notitiam non habentes, ac Carolum Emanuelelem Ducem, & Abbatem, necnon Praepositum praedictos, eorumque, ac Conventus, & Congregationis hujusmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, necnon aliarum concessionum, & assignationum dictae Congregationi hactenus quomodolibet factarum, ac scripturarum desuper confectarum tenores cum inde sequutis quibuscumque, praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuae per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis, qui fuerint evocandi, de praemissis te diligenter informes, & si per informationem eandem ita esse repereris, dictam Ecclesiam Sancti Dalmatii cum Domo, Curtilibus, seu Arcis, Viridario, Apothecis, aliisque aedificiis concessis hujusmodi, furno cum ejus aedificiis, & Cella vinaria praedictis dumtaxat exceptis, ab eisdem Monasterio, & Ordine, auctoritate nostra perpetuo separe, & dismembres, ac in illis sic separatis, & dismembatis eundem Ordinem, omnemque statum, essentiam, naturam, & dependentiam regulares, ac etiam suppressis, & extinctis, eandem Ecclesiam Sancti Dalmatii una cum Domo, Curtilibus, seu Arcis, Viridario, Apothecis, aliisque aedificiis praedictis dictae Congregationi, illiusque Praeposito, & Religiosis pro tempore existentibus praedictis sub omnibus, & singulis conditionibus, & pactis tam superius expressis, quam aliis in dictis scripturis forsitan contentis, licitis tamen, & ho-

Confirmat Pontifex.

Data ad id Vicario generali Archiepiscopi Tauromenensis commissione.

& onestis, ac sacris Canonibus, Concilii Tridentini Decretis non repugnanti- bus, similiter perpetuo concedas, & assignas, ac in Domo, cortilibus, seu arcis, vidario, apothecis, aliisque aedificiis concessis hujusmodi, unum dictae Congregationis Collegium, quod praedictam Ecclesiam Sancti Dalmatii pro sua Ecclesia habeat unum Cellis, membris, & officinis necceariis, & opportunis pro perpetuis usu, & habitatione competentis numeri duodecim ad minus Religiosorum Congregationis hujusmodi, qui juxta ejus ritus, & more, ac Instituta regularia vivant, omnibusque, & singulis privilegiis, facultatibus libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, prerogativis, concessionibus, antelationibus, Indultis, favoribus, & gratiis aliis universis tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus caetera Collegia, & loca ejusdem Congregationis, eorumque Presbyteri, & Clerici de jure, usu, privilegio, & concessionem Apostolica, seu aliis quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & audent, ac uti, frui, poriri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, similiter, & pariformiter uti, frui, poriri, & gaudere libere, & licite valeant, ditamque curam animarum per se ipsos, seu quoscumque ex eis, vel alios Presbyteros saeculares ad hoc pro tempore per Saeculares dictae Congregationis deputandos, & ab Ordinario loci examinandos, & aprobandos exercere, omniaque alia onera, & officia Parochialia inde incumbentia subire, & aliis eidem Ecclesiae Sancti Dalmatii laudabiliter in divinis deservire debeat, & teneantur, pariter perpetuo sine alius praedictis erigas etiam, & instituas, illique sic erecto, & instituto pro congrua, & competenti ejus Dote, ac Praepositi, & Religiosorum inibi pro tempore existentium praedictorum sustentatione, onerumque illis incumbentium supportatione, omnia, & singula proprietates, & bona, ac fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quaecumque ab ipso Carolo Emanuele Duce, ut praefertur, donata, ita quod liceat Praeposito, ac Religiosis nunc, & pro tempore existentibus praedictis, corporalem, realem, & actualem illorum omnium possessionem per se, vel alium, seu alios eorum, & ipsius Collegii nomine propria auctoritate libere apprehendere, & apprehensam perpetuo retinere: fructus quoque, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta ex eis provenientia quaecumque percipere, exigere, levare, recuperare, locare, & arrendare, ac in communes ejusdem Collegii usus, & utilitatem convertere, Dicecesani loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, perpetuo quoque applices, & appropries praesentes quoque literas sub quibusvis finium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam praeter Nos, ac quoscumque alios Ro-

manos Pontifices Successores Nostros, & Sedem praedictam etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac consistorialiter etiam sub quibuscumque verborum formis, ac ex quibusvis causis pro tempore concessis, nisi Congregationis, & Praepositi, ac Religiosorum praedictorum ad id expressis accesserit assensus, minime comprehendit, sed uti ad divini cultus, religionis, ac bonorum operum augmentum, salutemque animarum tendentes, semper, & omnino ab illis exceptas, & quoties illa emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per pro tempore existentes Praepositum, & Religiosos praedictos eligenda, concessas esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici auditores, ac S.R.E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, & Vicelegatos, dictaeque Sedis Nuncios judicari, & definituri debere; Irritum quoque, & inane, quidquid secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, eadem auctoritate nostra decernas.

§. 4. Non obstantibus voluntate nostra praedicta, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, aliisque quibusvis Apostolicis, nec non in Provincialibus, & Synodalibus, universalibusque Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non Monasterii, & Ordinis, ac Ecclesiae Sancti Dalmatii hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis, ac dilectis filiis eorum Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam Motu simili, & consistorialiter, ac aliis in contrarium, forsitan quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 5. Volumus autem, quod in eventum redemptionis furni, & Cellae praedictorum, pretium ex inde proveniens in emptionem bonorum stabilium pro Monasterio ejusdem Ordinis realiter, & cum effectu unico contextu convertatur.

Datum Romae apud Sanctum Marcum An-

Derogatione traxit.

Dat. die 1. Octob. 1610. An. VI.

Anno Incarnationis Dominice millesimo sexcentesimo decimo Kalendis Octobris Pont. Nostri Anno Sexto.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

CLIX.
Jubilaeum pro Indiis Peruanis ad impetrandam Conversionem Ethnicorum.

PAULUS PAPA V.

Universis Christianis in Regnis, & Provinciis Peruanis Indiarum Occidentalium praesentes literas inspectionis salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

Patris aeterni vices quamquam immeriti gerentes in terris, qui relictis novaginta novem ovibus in Deserto venit querere unam, quae errabat, & inventam posuit super humeros suos, tam maxime gratum illi obsequium prestare non dubitamus, cum ad ejus ovile aberrantes oves reducere omni sollicitudine procuramus, atque hujus rei gratia de Ecclesia sua thesauris nostrae creditis dispensationi liberaliter erogamus.

Pro conversione Peruanorum.

§. 1. Sane, sicut non sine animi Nostri dolore accepimus, licet in Indiis Occidentalibus jamdiu in abundantia misericordiae suae notum fecit Dominus salutare suum, & per Evangelii predicationem in conspectu gentium revelavit justitiam suam, nihilominus in earum Regnis, & Provinciis Peruanis Populi quidam sunt, qui adhuc in infidelitatis tenebris, & umbra mortis sedentes idolis ita obstatate serviunt, ut lucem veritatis christianae odio miserabiliter prosequentes, Christum agnoscere recusant: hos vero cum ad Ecclesiae Sanctae gremium reducere, aspirante divina gratia, hoc tempore praecipue laboretur, ideo Nos, ut pium hujusmodi conatum Dominus favore caelesti prosequi dignetur, genua flectendaduximus ad Patrem Domini Nostri Jesu Christi, & simul post orationes, jejunia, & elemosynas illarum partium fidelium illius misericordiam implorandam.

Jubilaeum illis in regionibus indicitur.

§. 2. Quare ex parte Omnipotentis Dei Patris, Filii, & Spiritus sancti omnes, & singulos utriusque sexus Christiani in Regnis, & Provinciis Peruanis, praesertim Chilibi, Indiarum Occidentalium existentibus auctoritate Apostolica paterne, enixeque requirimus, monemus, & in Domino hortamur ad infra scripta devote peragendum, & adimplendum, & ad pias, & servidas ad Altissimum preces effundendum, ut per viscera misericordiae suae fidem catholicam propagare, protegere, & dictis Populis in tenebris ambulantibus fidei lucem infundere dignetur. Nos enim de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, ex illa ligandi, atque solvendi potestate, quam Nobis Dominus meritis minime suffragantibus contulit: Universis, & singulis Christianis in Regnis, & Provinciis Peruanis praesertim Chilibi Indiarum Occidentalium

festim Chilibi Indiarum Occidentalium auctoritate existens, qui processione ab Ordinaris locorum, vel eorum Vicariis seu officialibus, vel de eorum mandato, & suis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, prima, vel secunda hellemoda, postquam ad eorum notitiam extra literas pervenerint, indicenda, & agenda interfuerint, vel Ecclesiam, seu Ecclesias per eosdem designandas saltem fideliter visitaverint, ibique pro infidelium praesertim Provincia, & Regni Chilibi, ad fidei catholicam conversione, Deum oraverint ac feria quarta, sexta, & sabatho alterius ex quibus hebdomadis ab eisdem deputandis junaverint, & peccata sua confessi, ac Sacra Communione refecti fuerint, & Eleemosynas pro suo arbitrio fecerint, plenissimam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem, sicut in Annodubili visitantibus certas Ecclesias intra & extra Urbem concedi consuevit, tene praesentium concedimus, & largimur.

§. 3. Navigantes vero, aut intergerentes, ut cum primum ad sua sese Domicilia receperint, supra scriptis omnibus peractis, ut supra, eandem Indulgentiam consequi possint, & valeant.

§. 4. Regularibus autem personis utriusque sexus in Clausuris perpetuo detentibus, nec non aliis quibusvis tam laicis, quam Religiosis secularibus, seu Regularibus in carcere, aut captivitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento, qui supra expressa, vel eorum aliqua praestare nequirent, ut Confessarius, quem, ut infra, elegerint praedicta omnia, & singula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque injungere, quae ipsi poenitentia efficere poterunt, pariter concedimus & indulgemus.

§. 5. Cupientes autem omnes Christiani in Regnis, & Provinciis Peruanis praedictarum participes fieri hujus pretiosissimi thesauri, universis, & singulis utriusque sexus tam laicis, quam ecclesiasticis secularibus, & regularibus cujusvis Ordinis, Congregationis, & instituti in illis partibus existentibus licentiam concedimus, & facultatem damus, ut sibi ad hunc effectum, eligere possint quemcumque Presbyterum, Confessarium tam saecularem, quam cujusvis Ordinis Regularem ex approbata a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis, & censuris ecclesiasticis sententis, & censuris a ure, vel ab homine quavis causa latis, seu infidelibus, nec non ab omnibus peccatis, exellibus, criminibus, & delictis quantumvis gravibus, & enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive Nobis, & Sedi Apostolicae etiam in litteris die Coena Domini legi solitis, contentis, atque aliis per quascumque Romani Pontificis Praedecessorum Nostrorum Constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quonodocumque reservatis in foro conscientiae, & hac vice

Opera pro eo lucrando injuncta.

Navigantes etc.

In claustris detentibus, aliis, qui impediti quid agere debeant.

Confessorii concessi, facultates.

vice tantum absolvere, & liberare valeant. Et insuper vota quaecumque, Religionis, & castitatis exceptis, in alia pia, & salutaria opera commutare, injuncta tamen eis, & eorum cuilibet in praedictis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque ejusdem Confessarii arbitrio injungendis.

Praesentium faciendi publicatio.

§. 6. Quapropter tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae districtae praecipimus, atque mandamus omnibus, & quibuscumque Ordinariis locorum, Regnorum, & Provinciarum praedictarum, eorumque Vicariis, & Officialibus, vel iis deficientibus, illis, qui curam animarum exercent, ut cum praesentium literarum transumpta, aut exempla acceperint, illa statim absque ulla retardatione, vel impedimento per suas Ecclesias, Dioeceses, Provincias, Civitates, Oppida, Terras, & loca publicitatis, & publicari faciant, ac Clericis, & Populis sibi subiectis solemnes processiones, & supplicationes indicant, & celebrent, Ecclesiamque, seu Ecclesias visitandas designent. Non intendimus autem per praesentes super aliqua irregularitate publica, vel occulta, nota, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quocumque modo contracta, dispensare, vel aliquam facultatem tribuere, dispensari, seu habitari, & in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam iis, qui a Nobis, & a Sede Apostolica, vel ab aliquo Praelato, seu Judice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu alii in censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus celebrationis hujusmodi Jubilaei satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse, aut debere.

Derogatio Contrariis.

§. 7. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, praesertim in quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus, ita Romano Pontifici pro tempore existentis reservatis, ut nec etiam similes, vel dissimiles Jubilaei, Indulgentiarum, ac facultatum hujusmodi concessiones nisi de illis expressa mentio, aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, nec non regula nostra de non concedendis Indulgentiis ad instar, & quorumcumque Ordinum, & Congregationum, sive Institutuum Regularium juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, eisdem Ordinibus, & Congregationibus, atque institutis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis: quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut expressio habenda, vel quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac formam eorum traditam pro servata habentes, hac vice specialiter nominatim, & expresse ad effectum praesentium specialiter derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque

§. 8. Ut autem praesentes nostrae literae, quae ad singula loca dictorum Regnorum, & Provinciarum deferri non possunt, ad omnium Christianis in eisdem Regnis, & Provinciis existentium notitiam facilius deveniant; volumus, ut earumdem praesentium transumptis, vel exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus fides habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Datum Tusculi, sub Annulo Piscatoris die 13. Octobris 1610. Pont. Nostri Anno Sexto.

Transumptorum fides.

Dat. die 13. Octob. 1610. a. v.

LX.

Confirmatio literarum Clem. VIII. super reductione Fratrum Tertii Ordinis S. Francisci Regni Franciae sub obedientia Ministri generalis Fratrum de observantia, & de modo eligendi Provinciales.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

PAULUS PAPA QUINTUS.

Ad perpetuam rei memoriam.

Liars fel. record. Clemens Papa VIII. Praedecessor Noster volens prospero statui, & felici regimini Fratrum tertii Ordinis Sancti Francisci in Regno Franciae existentium opportune prospicere, motu proprio, & ex certa sua scientia, ac matura deliberatione, deque Apostolica potestate plenitudine universos Fratres dicti tertii Ordinis Sancti Francisci Regni Franciae, eorumque Conventus, seu Domos quascumque dilecto filio Ministro generali Ordinis Sancti Francisci de Observantia, ac Commissario generali ultramontanae familiae praedicti Ordinis, necnon Commissario generali nationali Franciae, quem praedictus Minister generalis, vel Commissarius generalis pro tempore deputasset, qui ut dictus Clemens Praedecessor acceperat in ipsorum Ministri, & Commissarii generalis absentia septem Provincias dicti Ordinis Minorum de observantia Regni Franciae gubernare solebat, auctoritate Apostolica, perpetuo subiecit, ipsique Ministro, & Commissario generalibus ultramontanae familiae, necnon Commissario generali nationali Franciae respective, ut eorum singuli per se, vel alios sui Ordinis Fratres ad hoc idoneos ab eis respective deputandos Domos, & conventus, ac Fratres tertii Ordinis Sancti Francisci supra dictos, tam in capite, quam in membris visitare, corrigere, reformare, & castigare, necnon electionem Ministri Provincialis, ut infra, faciendam, servata forma decretorum Concilii Tridentini, facere, & confirmare possint, facultatem concessit, & impertitus fuit.

Clemens VIII. Provincias FF. Tertii Ordinis de Observantia per Commissarium Generalem Ordinis S. Francisci, & Commissarium nationalem regni statuit.

§. 2. Praeterea cum tunc praedicti tertii Ordinis Fratres Ministri Provinciales, non haberent, voluit, & eadem auctoritate statuit, & ordinavit, quod Fratres praedicti tertii Ordinis, seu eorum Conventuum Su-

Eligique Provinciales.

periores, & alii vocales in unum congregantur jussu dicti Ministri generalis Ordinis Sancti Francisci de Observantia, seu Commissarii nationalis Francia, & se se ipsis unum Ministrum Provinciale per vota secreta eligerent, qui sic electus ab eodem Ministro generali, vel Commissario nationali Francia, aut alio, qui eorum nomine hujusmodi electioni presisset, confirmari deberet, ac omnibus privilegiis, facultatibus, & auctoritate super omnes dicti Tertii Ordinis Conventus, & Fratres Regni Francie, quibus alii Ministri Provinciales atiarum Provinciarum tertii Ordinis Sancti Francisci hujusmodi ubivis existentium frui, & gaudere poterant, & possent quomodolibet in futurum, sine aliqua differentia frui, & gaudere possent, & deberet, prout ei ad hoc nominatim facultatem concessit, & indulgit.

Capitulum Provinciale singulis triennii eligi.

§.3. Voluit etiam, quod singulis biennii, seu triennii iidem Fratres vocales tertii Ordinis predicti Capitulum Provinciale celebrarent, ante cujus celebrationem tunc existens Minister eorum Provincialis teneretur a dicto Generali Ministro Fratrum de Observantia, vel Commissario generali ultramontanae familiae, seu a Commissario generali Francie nationali ejusdem Ordinis de Observantia Visitatorem petere, qui eorum Provinciam visitaret, & electionem novi Ministri Provincialis, ut supra, faceret, & confirmaret. Verum si hujusmodi Visitator intra duos, aut tres Menses ad summum non accessisset, supradicti Fratres tertii Ordinis ad celebrationem Capituli, & electionem novi Ministri Provincialis, absque interventu dicti Visitatoris procedere valerent: de qua electione Visitatorem postea accedentem, qui eam confirmare teneretur, certiore facere deberent. Sed si post factam hujusmodi electionem, & dictis Superioribus notificatam, electio predicta intra sex Menses ab eis confirmata, vel infirmata non foret, ipsa electio Apostolica auctoritate conferretur confirmata eo ipso, & alias, prout in dictis Clementis Praedecessoris desuper in simili forma Brevis expeditis literis plenius continetur.

Clementis literas petitur confirmari.

§.4. Cum autem, sicut iidem Fratres tertii Ordinis hujusmodi reformati Regni Francie Nobis nuper exponi fecerunt, ipsi plurimum cupiant literas Clementis Praedecessoris predictas, quo firmius subsistant, & ab omnibus inviolabiliter observentur, Apostolica confirmationis nostrae robore communiri, iidem Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut super praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Confirmat Paulus.

§.5. Nos igitur dictos Fratres specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, nec non dictarum literarum

veriores tenores praesentibus pro expressis habentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, literas Clementis Praedecessoris predictas, ac omnia, & singula in illis contenta, quatenus sint in usu, ac minime revocata, aut sub aliquibus revocationibus comprahensa, Apostolica auctoritate, tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adiacimus.

Clausula

§.6. Decernentes illa omnia, & singula sic, & non aliter perpetuo observari debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executorum deputatio.

§.7. Quocirca Venerabilibus Fratribus Lugdunen., & Tholosan. Archiepiscopis, & dilecto filio Nostro, ac Apostolicae Sedis in Regno Francie Nuncio per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Fratrum reformatorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos praemissorum omnium, & singulorum effectum pacifice frui, & gaudere: non permittentes illos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumque per censuras, & poenas ecclesiasticas, aliasque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrarium.

§.8. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Tertii Ordinis Sancti Francisci etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis eidem Ordini, illiusque Superioribus, & personis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium, & singulorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, caterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 27. Octob. 1610. Pont. An. VI.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Anulo Piscatoris die 27. Octobris 1610. Pont. Nostri Anno Sexto.

Ca-

Canonizatio Beati Caroli Cardinalis Archiepiscopi Mediolanensis, ejusque relatio in numerum Sanctorum Confessorum cum festivitate institutione pro die 4. Novembris.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Christus variis temporibus in terris suis vices ad Ecclesiam suam majorem gloriam, & exemplum aliorum.

Unigenitus aeterni Patris Filius, Christus Dominus, & Redemptor noster, qui se quotidie una cum Patre operari professus est, cum Pater meus, inquit, usque modo operatur, & ego operor, nunquam desistit mirabiliter illuminare terram suam a montibus aeternis, sed variis locis, variisque temporibus suscitando aeterna gloria candidatos, Sanctos suos, Ecclesiam Sanctam illustrare mirabilem in modum consuevit, non solum, ut addat in dies magis domui suae gloriam, & decorem, sed etiam ut irradiando humanae vite tenebras splendore Sanctorum, tarditatem nostram urgeat Fratrum nostrorum exemplo, quasi praesenti testimonio oculorum.

Prædicta facta vidit Carolus pluribus magnisque virtutibus instructus.

§.2. Hic idem Dominus, qui facit mirabilia magna solus, magnificavit novissime facere nobiscum, ac miro dispensationis suae opere statuit super apostolicae petrae arcem grande luminare, eligens sibi e gremio Sacrosanctae Romanae Ecclesiae Carolum, Sacerdotem fidelem, servum bonum, formam gregis, formam Pastorum. Qui videlicet multiplici fulgore sanctorum operum univerfam decoravit Ecclesiam, Sacerdotibus, & Populo praeluceret, quasi Abel in innocentia, quasi Enoch in munditia, quasi Jacob in laborum tolerantia, quasi Moyses in mansuetudine, quasi Elias in ardenti zelo, qui quae imitantem exhiberet inter affluentes delicias, Hieronymi corporis castigationem, Martini in sublimioribus gradibus humilitatem, Gregorii pastorem sollicitudinem, liberalitatem Ambrosii, Paulini charitatem, ac demum videndum, ac perspicendum ostenderet oculis nostris, manibus nostris contrectandum hominem, mundo maxime blandiente, crucifixum mundo, viventem spiritu, terrena calcantem, caelestia jugiter negociantem, & sicut officio in Angelum substitutum, ita etiam mente, & opere vitam Angelorum in terris emulantem.

Quem inter sanctis ascribi consuevit tempore hujus Pont. qui de hoc plurimum literatur.

§.3. Quamobrem merito repletum est gaudio os nostrum, & lingua nostra exultatione, in insigni die solemnitate nostra, quando nullis meritis nostris, sed inscrutabili sapientiae suae arcana, hanc diem mundo dilucere his temporibus ante saecula praedixit Altissimus, in qua per ministerium humilitatis nostrae Carolo Sanctae Romanae Ecclesiae, cui auctore Domino praesidemus, Presbytero Cardinali, sacris decernendis honoribus, unica sponsa suae no-

Bull. Rom. Tom.V. Par.III.

va imponeretur corona, ornata omni lapide pretioso. Ex hoc enim confundentur omnes, qui adorant sculptilia impiarum adventionum suarum, & gloriantur in simulacris errorum, confitebuntur autem populi sancti Domino, & exaltabitur nomen eius solius.

Quippe haec de eius vita, & miraculis, haec ejus Constitutione recenter voluit.

§.4. Et quoniam solemnitas declaratio sanctitatis Christi famuli, ex inveterato Ecclesiae Romanae ritu, & ex praescripto sanctorum Canonum celebrata, perpetuis futuris temporibus, nostris Apostolicis literis est de more consignanda, haec duximus ex eius vita, & miraculis, totiusque causa actis summam referenda.

Ortus sui nota, magnum videtur lumē super cubiculo materno.

§.5. Nascitur dilectus Dei Carolus in primaria Mediolanensi familia Borromae, ex parentibus Giberto Comite, & Margaritha Medicea, anno salutis 1578. cujus futurae eximiae sanctitatis splendorem praemonstravit Dominus magno, & insolito lumine, qua nocte puer nascebatur, super maternum cubiculum compluribus viso.

Puer, & adolescens virtutibus emicuit.

§.6. Nec puerilis aetas ejusdem sanctitatis indicia caruit: tempus enim, quo vacare licebat, extruendis, & exornandis altariolis magna cum voluptate dabat. Crescente aetate, quod bonam ejus mentem excellentioribus donis Spiritus Sanctus in dies magis prepararet, christianis moribus, & literis non difficile a piis parentibus imbuatur. Eminebant vero in adolescente praeludia benedictionum, quibus dignatus est eum Altissimus, munditia cordis, pax interna, innocentia, & modestia, nec rebus solum, sed etiam omnibus verbis turpibus, omnibusque mendaciis abstinebat.

Papaeque doctoratus insignia suscipit, & Romam vocatus a Pio IV. ejus avunculo Cardinalis, postea Archiepiscopus Mediolani eligitur, & a gravissimis Ecclesiae negotiis praepositus.

§.7. In utroque jure in Papiensi universitate, ubi his studiis operam dederat, ad doctoratus gradum promotus, a sel. mem. Pio Papa Quarto Praedecessore nostro, ejus avunculo, paulo ante, disponente Domino, ad Apostolatus apicem evehto, Romam evocatur, & in Sacrum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Collegium adscribitur. Deinde Mediolanensi Ecclesiae praeficitur, gravissimaeque universalis Ecclesiae negotia, & Sedis Apostolicae munera illi creduntur.

In ea administratione inculpate, ac laudabiliter omnia gerit.

§.8. Hic vero cepit Dominus ostendere in Carolo mirabilia sua, cum enim nondum vigesimum tertium explevisset annum, administrabat omnia diligenter in sapientia, & justitia, summo cum zelo honoris Dei, & studio Catholicae Ecclesiae utilitatis. Quae omnia in negociis fidei catholicae, & universae Ecclesiae, quae in Concilio Tridentino tunc agitabantur, maxime enituerunt. Non vigiliis, non incommodis, aut laboribus ullis pepercit, ut ne quid retardaret Sanctae Synodi absolutionem, quam ipse sollicito, & cum spiritus ardore, promovit semper, donec a Domino impetraret. In tam sublimi dignitatis gradu constitutus, divitiarum, potentiae, etatis, aliiisque non paucis, nec levis delinimentis circumdatus, tantum abest, ut post carnalia desideria abierit, ut superno assistente praesidio, tunc coeperit Christo magis adherere, & spiritualia ardentius amulari.

Fff

Ita-

Mediolanum se contulit, & Ecclesiam suam vero ecclesiastica disciplina nitore restituit.

§.9. Itaque urbano splendore, & amplitudine relicto, bonus operarius in messem, quam susceperat, Mediolanum discessit, ubi partes suas in dies magis implendo, agrum illum, malitia temporum, vepribus turpiter deformem, ac silvescentem, in eum restituit nitorem, ut Ecclesiam Mediolanensem præclarum exemplar redderet ecclesiastica disciplina. Hoc autem cum a se præstante præstandum cernebat, numquam a residentia discessit, nisi coactus, aut concedente Sede Apostolica, vel seniore Episcopo sua Provincia approbante, Principio Concilii Tridentini decreta executioni mandari sollicitè curavit, & ut ecclesiasticam disciplinam, moresque depravatos recte, & ordine emendaret, Domini via incedendum intelligens, divino auxilio facere incipit, & docere.

Reformationi sui ipsius sueque familiarum studuit.

§.10. Nam a se, suaque familia reformationem aggressus, omnia ad Sacrorum, & Sanctorum Patrum exempla composuit, laicis familiaribus grata missione dimissis, clericorum censuit utendum ministerio, quibus eum assidue illi erant ad Deum preces, aliæque complures spirituales occupationes, omni vestium pompa detracta, omnique alia re minus honesta, & religioso indecora sublata. Quantum in Ecclesie sue recta administratione præstiterit, satis declarant Synodi multæ Provinciales, ac Diocesanae, ejusdemque Ecclesie actorum edita volumina, quæ Sacerdotum manibus tenentur, & regendi Ecclesias doctrinam abunde suppeditant. Civitatis, ac Diocesis sue Ecclesias, aut ipse solus suis sumptibus, aut grandi elemosyna præcundo, una cum alijs instauravit, alias a fundamentis edificavit, alias ornavit, pretiosa etiam nonnullas suppellectili ere suo instruxit. Pueris, & adolescentibus Civitatis, & Diocesis, tum Clericis, tum Laicis, nec non Helvetiis, & Rhetis, moribus, & literis informandis, Presbyteris secularibus in regimine animarum erudiendis, Seminaria, & Collegia instituit; præterea regulis clericis, sacris Virginibus, regulares, secularibus vero tam mulieribus, quam virginibus seculares domos, Mendicantibus Hospitale, Canonicis Ecclesie Mediolanensis Ordinariis commune domicilium, Archiepiscopis, eorumque hospitibus opportunas aedes, aliis pijs operibus complures, alias pijs domos magnis sumptibus, partim propriis, partim Beneficiorum Ecclesiasticorum unione, & attributione extruxit, auxit, & necessariis redditibus stabilivit.

Prædicationi, & jejuniis, ac orationi assidue intendit.

§.11. In prædicatione verbi Dei tam frequens erat beatus Pontifex, ut plane in omni patientia, & doctrina impleverit ministerium suum, vigilando, laborando, labore pene incredibili, ita ut quadraginta horarum solemnibus precibus continuo persistens in jejuniis, & vigiliis, singulis horis ad populum admirabili patientia sermonem haberet.

Ecclesiarum visitationi, & cum suis vice discrimine incedebat.

§.12. A frequenti visitatione Ecclesiarum, & populorum suæ diocesis, ac provincie, vel aliarum etiam diocesum, cum

ab Apostolica Sede demandatur, nullis incommodis, aut periculis deterri, vel retardari potuit, non aestu, non algore, aut nocturnis tenebris, non præruptis, & asperis Rhetorum, & Helvetiorum montium nive, & glacie rigentium, neque aliis denique multis, & gravibus difficultatibus. Sed vir Dei charitate, quæ feras pellic timorem, & omnia sustinet, omnibus superatis, etiam cum sua vite discrimine, increpando, obsecrando, prædicando, & exemplo, atque auctoritate personæ, hæreses, multaque alia gravissima vitia, & abusus, præsertim a clero per Christi gratiam sustulit.

Ecclesie patri monium large dispensavit, & auxit.

§.13. In administrando patrimonio Ecclesie tantum industria, & diligentia adhibuit servus fidelis, ut ejus redditus multo majores relinqueret, quam acceperat, nec minus tamen in illis dispensandis fidelis apparuit coram Domino.

Hospitalitate prohibebatur.

§.14. Hospitalitatem quippe exhibuit usque adeo, ut ostium ejus omnibus pateret semper, Diocesani, alienigenis, notis, ignotis, præsertim vero ecclesiasticis, quos in secularibus diversoriis manere indecorum dicere solebat, suamque domum publicum hospitium vocabat.

Elemosynas abundanter dabat.

§.15. In elemosynis dandis, ita se gestit, ut in hoc opere præcipue abundasse merito dici possit, ac dispersisse, & dedisse pauperibus. Quantum enim necessariis sumptibus ex mensa Ecclesie Mediolanensis, & ex aliis propriis redditibus supererat, totum in pauperes abibat, & ne quemquam aperte rogandi, aut accipiendi pudor expertem faceret, misericordie sue secretis elemosynis fidelem præposuerat ministrum, qui eorum occultis necessitatibus subveniret. Eoque processit pauperibus subveniendi studium, ut Uritanum Principatum, reliquum patrimonii sui, nec tenuis redditus, distraheret, & quadraginta millium futurorum pretio, quamvis vili, inde percepto, diversis pijs locis Mediolani tantum pecunie paucissimis horis attribueret.

Pestilentia tempore, mirabilia operatus est.

§.16. Cum vero pestilentiam in Civitatem, & diocesim Dominus immisisset, & gregem sibi commissum bonus pastor misericorditer affligi cerneret, ut eorum calamitati temporalibus etiam auxiliis prospiceret, vel argentea vasa, stragulam, aliamque vestem, hostiorum vela, propriique demum lectuli solatium dedit. Neque hic constitit servens Christi servi erga proximum dilectio, sed amulando charismata meliora, ad eam charitatem pervenit, quam majorem neminem habere Dominus ipse pronuntiavit. Quasi enim parum judicaret publicis supplicationibus nudipedibus, verbo, & opere inducere clerum, & populum ad divinam deprecandam vindictam, & ad poenitentiam provocare, aliaque multa in commune consulendo sollicitè ordinare, pro munere pastorali, cernens id etiam animarum salutem, & gregis necessitatibus in Domino expedire, dispositis rebus suis, & selectis nonnullis adiutoribus infirmos tam Civitatis, quam diocesis cunctosque ordinis, die, nocteque visitando, spiritualia, & tem-

& tem-

& temporalia ministrabat, defunctos sepeliri, infantes orphanos nutrire, ac sua quemquam onera publice demandata diligenter, ac fideliter administrare curabat, non pauperum valetudinaria, non humiles casas invisitas dimisit, non ad mortuorum cadavera accedere veritus est, ut viventem miserabiliter inter mortuos infantem ab uberibus defunctæ matris eriperet, & sic agendo boni pastoris explet officium, qui animam suam ponit pro ovibus suis.

Auctoritatis ecclesiasticæ vindicæ.

§.17. Id quod facere etiam se paratum pro tuendis Ecclesie juribus, & ecclesiastica restituenda, & conservanda auctoritate non semel ostendit, quippe qui in promptu haberet ulcisci omnem inobedientiam, mitissimus alioquin vir, & clementissimus, ita ut calumnias, contumelias, gravesque persecutiones patientissime ferret. Quapropter oblata aliquando indicia proditiionis vite sue neglexit, & literas nec resignatas flammis tradidit.

Misericos in omnes fuit.

§.18. Fere nullus, quamquam delicti reus, ejus misericordiam poenitentem imploravit, qui non fuerit consequutus.

Beneficia juxta sacros canones semper contulit.

§.19. Severus tam arbiter erat in expendendis meritis personarum, cum de Ecclesiasticis Beneficiis, & Officiis conferendis ageretur, beneficia enim nisi magis idoneis non dabat, neque in illis dispensandis ullatenus a sacrorum Canonum voluntate recedebat.

Munera semper rejectit.

§.20. Et ut sancte, & juste coram Deo, & hominibus omnia tractaret, a muneribus etiam vilissimis, abstinuit.

Tribunalia sua ab iniquitatis labe præservare studuit.

§.21. Tribunalia sua, ut non solum quavis labe iniquitatis, sed etiam suspitione vacarent, omni studio, præsertim sæpe illa visitando, præstitit.

Quiesci auctoritas, sed pijs operibus assidue incedebat.

§.22. Nullum tempus animi relaxationi dabat, sed opus Dei, & proximi continue agenti negotium negotio succedebat, curam cura excipiebat. Non quietis tempus vacabat ab opere, non refectionis, bonam enim noctis partem lectione, tum scriptione, tum oratione absumebat; interdum in oratione pernoctabat, neque ideo remissior manebat in agendo erat, ita ut in actis inter cetera consignatum sit, quod cum aliquando Roma in Catacumbis noctem, quam jejunium præcesserat, orando in somnum egisset, mane non solum de corporis refectione, aut quiete non cogitavit, sed valde longa peregrinatione suscepta, ad Beatæ Virginis Agnetis Ecclesiam pedibus processit, ubi Missam agendo, & orando, tantum temporis posuit, ut ante vigesimam secundam horam cibum non caperet, recipere plane ostendens, quam omnia posset in eo, qui illum confortabat.

Castitatem præservavit.

§.23. Has omnes, & sequentes virtutes exornavit mirum in modum castitate, & pudicitia, quam in florenti etiam ætate, quamquam non leviter tentatus, illasam fortiter defendit, ac diligentissime semper custodivit. Itaque feminas sine arbitris non alloquebatur, omnemque occasionem vitæ labefaciendi candorem accurate præcavebat.

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

§.24. Firmabat vero ejus virtutes omnes solidum fundamentum, præcellens viva fidei donum, quod, & dilectionis egregia opera, & doctrinæ veritas, ac puritas, quam ex ejus ore Ecclesia Mediolanensis, alique non pauci Christianifideles tot annis hauserunt, comprobant satis.

Fide doctrinæ & caritate emicuit.

§.25. Pietas præterea insignis, ac devotio, cujus fervore incensus Christi famulus, sacra Italia loca orationis causa aliquando obibat, longa, & difficillima itinera alienissimo anni tempore pedibus agendo. Quatinus, ut nullo loco a sanctis operibus cessaret, tempus rerum divinarum contemplatione, aut psalmodum, & sanctorum precum recitatione, aut sermones spirituales cum comitibus conferendo transigebat.

Pietate, & devotione insignis fuit.

§.26. Quotidie sacrificium Deo offerebat, genibus flexis horas canonicas recitabat, & sacras scrutabatur scripturas, idque interdum dum secreto refectionem sumeret corporalem. Quamobrem meruit homo Dei in hujusmodi operibus occupatus, non mediocriter a Domino clarificari. Cum enim ex more aliquando in privato oratorio vespere cum familia oraret, & filius perditionis, apostata quidam ex Ordine humiliorum, quem alii nonnulli ejusdem Ordinis similes ministri Sathanæ pecunia in necem Caroli subornaverant, quod eorum Ordinis reformationem auctoritate apostolica urgeret, in ejus tergum plumbeis globulis instructum sclopum ab Oratorii porta explosisset, divina protegente dextera, sagitta parvulorum factæ sunt plagæ eorum, & globorum pars sancti Pontificis orantis vestes non penetravit, licet alii, violentia ictus, utrinque fuerint in proximo defixi, omnibusque de periculo, ac de ejus salute trepidantibus, ipse solus mente immotus, illos in oratione progredi mandavit, & tunc ipsum Domini monitum illud: *Non turbetur cor vestrum, neque formidet*: cantari, non sine divina voluntate, contigerat.

Quotidie Deo sacrificium offerebat, & flexis genibus horas canonicas recitabat, & sacras scripturas scrutabatur. A sclopum libenter.

§.27. Qui igitur sui corporis salutem opus Dei tantum anteponebat, haud mirum, si rerum etiam, & honorum contemptu inter Christi servos emiserit Carolus, & illuxerit omnibus, qui in domo sunt. Postquam enim ad Ecclesiam regendam Mediolanensem, & ad Christianam perfectionem animum appulit, ut expeditior agere posset, quod agendum susceperat, majoris Poenitentiarum officium, Archiepiscopatum Basilicæ Sanctæ Mariæ Majoris Urbis, Ordinum Regularium complurium, Regnorum, & Nationum honorificentissimas clientelas, seu protectiones, opulenta munera, grandæque ecclesiasticos, & patrimoniales redditus sponte sua reliquit.

Reditus ecclesiasticos, & patrimoniales ac præclaræ officia, ut expeditius Deo serviret sponte sua dimisit.

§.28. Neque his tantum vinculis sese exolvendum censuit, ut Christum sequi liberius posset, sed quod longe difficilior est, quo corpus suum redigeret in servitutem, severissime castigavit: quotidiano enim non contentus jejunio carni, ovorum, ac piscium esum sibi interdixit, deinde ter qualibet hebdomada, post hæc tota Quadragesima pane tantum, & aqua jejunavit. Ac de-

Jejunium corpus suum severissime castigavit.

Ciliciumque, & aspera cubatione, & frequentibus flagellationibus.

Anno ætatis sue 47. obdormivit in Domino.

Micaculis claudit.

Cecero infanti oculos dedit.

Paralyticæ sensum, & motum restituit.

mum, ut in corde ipsius disposuerat Dominus Ascensiones, Quadragesimale jejunium magna ex parte solis ficis passis, aut solis dactylis, Sanctorum veterum Eremitarum more peregit: denique postremo vitæ tempore hebdomada majore, solis lupinis aqua mollitis languentem animam sustentavit.

§.29. Vestis illi interior cilicium, & crassa asperaque tudica, exterior privata, lanea, ac vilis, & attrita, publica dignitatis propria super paleas, aut super asses, paleis pleno pulvino capiti supposito, cubabat interdum: super ipsam humum, sagulo tantum substrato: postquam enim lectum suum pauperibus pestilentia laborantibus largitus fuit, nunquam super lectum culcita stratum dormivit. Accedebant frequentes corporis flagellationes, aliæque id genus complures mortificationes.

§.30. Quibus tandem gradibus, cum ad illam servorum Christi perfectionem pervenisset, ut per gratiam Spiritus Sancti audire a Domino posset, Serve bone, & fidelis, a paucis, & humanis rebus, in quibus fuerat fidelis, super multa, & aeterna bona constitui meruit, & intrare in gaudium Domini sui. Anno siquidem in eunte ætatis suæ XLVII. cum prius, quasi discessit sese comparans, Varalli montis Navariensis diocesis religiosæ passionis Christi memorias adisset, ibique universos annos suos recogitando, generali confessione culpas diluisset, & cum amaritudine animæ suæ quindecim dies in oratione, jejuniis, vigiliis, aliisque corporis afflictionibus egisset, æger Mediolanum delatus, consummato cursu obdormivit in Domino.

§.31. Eius obitum universi populi Mediolanensis lætus consecutus est, aliis Sanctum, aliis communem Patrem amissum querentibus. Excellentem vero famuli sui sanctitatem comprobare etiam voluit Altissimus testimonio miraculorum, quorum complura, etsi ab eo vivente facta in actis recensentur, insigniora tamen post ejus beatam dormitionem edita probantur.

§.32. Nam quidam infans, Philippi Navæ, & Lucine Mediolanensis filius quem sine oculis in lucem editum fuisse medici re mature perperla affirmaverant, piæ matris, ad Caroli auxilium conversæ, precibus mirabiliter illos a Domino accepit: quippe sorore quinque annorum Carolum infanti benedictionem dedisse, & illum oculos aperuisse clamante, mater clamore advocata puellæ, oculos infantem habere deprehendit.

§.33. Et Sanctimonialis Monasterii Majoris Mediolanensis nomine Paula Justina Casata, cui dextera partis corporis omnem sensum, ac motum paralytis ademerat, cum ad Sancti Sacerdotis Imaginem, voto prius suscepto, & elemosynæ erogata sacra communione refecta, magno spiritus ardore, & fiducia oraret, statim sensum, & motum cum valetudine recuperavit, ita ut ad Oratorium se conferre, & gratias Deo agere libere potuerit.

§.34. Altera vero Monialis ex Capuc-

cinis nuncupatis, ejusdem Civitatis, cui nomen Candida de Agadis, triennio hectica febre tam acriter laboraverat, ut desperata salutis, ac morti proxima existimaretur: hæc voto similiter emisso, & Sancti Pontificis auxilio devote implorato, ad Caroli vestis super impositæ contactum statim convaluit.

§.35. Votum similiter cum vovisset Angela Antonia quadam Senecensis annorum fere 70. quo se Dominus per intercessionem beati Caroli, a membrorum infirmitate sanaret, cum absque alterius auxilio incedere non valeret, ante quam votum solvere finivit, valetudinem consequi meruit.

§.36. Ad imaginem rursus servi Christi magna cum devotione, dum meritis ejus confidens Deum orat Candida Francia de Fortis Monialis Monasterii S. Agnetis Mediolanensis, ut a gravi morbo liberaretur, quo tertio jam mensē affligebatur, quem spasnum ex catarrho Medici censebant, indeque crus illi dextrum contractum erat, nullisque remediis depelli valuerat, suavi quadam quasi aura nervos, & crus dexterum perfundi, & refocillari sentit, ac finita oratione pedibus consistit, & sanatur.

§.37. Angela quoque Buticella Papiensis gravissimo atriculorum morbo affecta, ex quo omnium membrorum motu, præterquam linguæ, destituta, languebat, ad ejus imaginem pro sanitate orante, meritis, & precibus Caroli, una cum devotæ faminæ oratione morbus mirabiliter finivit.

§.38. Et Anna, mulier nobilis Polona, ex Marchionibus de Mirou, cum annos circiter novem manuum acerbissimis doloribus, cum tumore, & digitorum contractione laborasset, omni medicinæ auxilio frustra tentato, ad imaginem itidem beati Caroli conversæ, ejus opem, magno cum spiritus ardore implorans, statim sanitatem recuperavit.

§.39. Sepulchrum quoque servi sui placuit Domino multis signis miracificare, fidei precibus in diversis eorum necessitatibus exaudiendo. Ex quibus illud est exitum, quod cum vir quidam nobilis Mediolanensis nomine Jo: Jacobus Lomacius, crurum quinquenni ulceribus affligeretur, neque a medicina valetudinem consequendi spes relicta esset, acrioribus, quam soleret, doloribus aliquando correptus, ad viri Sancti sepulchrum, bacillo innixus, proficiscitur, ibique pro recuperanda valetudine ferventi spiritu orat, oratione finita, sine dolore Missam audit, deinde incolomis conlurgit, ac domum reversus, admirabili Dei beneficio crurum ulcera consolidata, sibi que sanitatem redditam deprehendit.

§.40. Præterea Margharita Monta Mediolanensis puella, annorum sex, adeo distortis, ac perverfis pedibus nata erat, ut plantæ interius conversæ, se invicem adspicerent, ac pedis pars exterior plantæ officio fungeretur, tamen a corporis vitio hujus-

Hæcicam, & longam febrē ab infimo ex pulsit.

Membrorum sanitatem infirmæ largitus est.

Nervos, & crus infirmo sanavit.

Articulorū morbo aliam liberavit.

Manus acerbissimum dolorem ab altera dejecit.

Crurum ulceram alteri consolidavit.

Perverfos distortosque alterius pedes, recte composuit.

Infantem nervis genibusque resolutis natum, sanitati restituit.

Chancri morbum expulit.

Herniæ morbo puerum liberavit.

Alium Infantem in Ticinum delapsū a demerione preservavit.

hujusmodi, quod nec industria obstetricis neque sexennio quæsitum humanum remedium corrigere valuerat, per Beati Confessoris intercessionem liberata est: a matre enim ad sepulchrum ejus ducta, ab alterius primū, deinde reducta, ac voto etiam edito ab alterius etiam pedis hujusmodi inversione sanata est.

§.41. Non minoris momenti est, quod operatus est Dominus sancti Pontificis meritis, in altera infante, nomine Joanna de Maronis ejusdem Civitatis, matre ad sepulchrum ejus similiter orante: cum enim infans nervis, quibus tibiis alligantur pedes, genibusque resolutis, nata esset, ita ut incedere minime posset, ac pedes in humeros, cum vellet, libere attolleret, & quartum jam ætatis annum egressa esset, fama miraculorum Beati Caroli excitati parentes, ad ejus sepulchrum illam, cum oblationibus, deferri curant, indeque, vitio sublato, sana domum referunt.

§.42. Aurelia de Angelis chancri morbo gravissimo, multum inveterato, cum febre, & acri dolore in sinistro crure affecta, quem Medici insanabilem humana arte judicaverant, ad servi Dei auxilium, conversa, ac voto suscepto, ejusque sepulchrum venerationis causa cum se adituram vespere proposuisset, mane a febre libera, sanescere mirum in modum cruræ cepisse cernit, ac triduo penitus convaluit.

§.43. Puer vero quinque annorum, Hieronymi Beriola, & Agnetis ab Ecclesia filius, Melchior nomine, hernia admodum gravi, & periculosa laborabat, magno cum dolore, & universi corporis quasi ex aqua inter cutem tumore, quamobrem Medicorum irritos conatus diu mater experta, Beatum Carolum supplex orat, ut ex iis necessitatibus filium suum eriperet, vel impetrando infanti a Domino sanitatem, vel vitæ miserandæ finem. Has preces somnus consequitur infantis, qui post paucas horas expergefactus matrem vocat, eique refert Cardinalem suum morbi locum manu, in qua lucidum gereret annulum, tetigisse, ac sanasse, quo auditio (mirabilis Deus) Mater filiorum adspicit, ac vere convaluisse comperit.

§.44. Non longe dissimili ratione alterum puerum Papiensem Bernardi Ticoni filium, supra scripto æqualem, a mortis faucibus eripuit Dominus per merita famuli sui, retribuens pietati parentum, qui ad Sancti Dei imaginem filiorum vespere quotidie orare, & illum invocare docuerant: cum enim in Ticinum aquis tumidum de lapsus fuisset infans, & antequam quisquam illi opem ferre posset, quasi quarta hore pars elapsa fuisset, nunquam tamen est demersus, sed tamquam leve corpus supernatans, eo usque delatus est, donec educeretur: eductus plane incolumis se se Beato Carolo rubris induto vestibus sustentatum, ne mergeretur, narravit: Beati Caroli autem auxilium more a parentibus accepto invocans, dum decideret, a pluribus auditus fuerat.

§.45. Hæc itaque, & alia quamplura signa, & prodigia, quibus servi sui præclara merita contestatus est Dominus, cum illam in Populis sanctitatis famam, & erga Beatum Pontificem devotionem, quæ vita excitaverat auxissent, & in dies magis auferent, dederunt exordia clarificationis a Patre luminis Carolo præstituta. Itaque anno 1601. precibus Congregationis Oblatorum Sancti Ambrosii Mediolanensis a Carolo instituta, primum a Vicario Venerabilis Fratris Nostri Archiepiscopi Mediolanensis, duo processus de vita alter, alter de miraculis sancti Confessoris formati sunt: exinde Clerus, & Consilium generale ejusdem Civitatis Mediolanensis ad fel: recor: Clementem Papam VIII. Prædecessorem, Nostri Oratores de Beati Carolo Canonizatione miserunt, quibus auditis idem, Clemens causam Venerabilibus Fratribus Nostri, tunc suis S. R. E. Cardinalibus sacris Ritibus Præfatis demandavit, de quorum consilio causa delegata tribus Sacri Palatii Nostri causarum Auditoribus, dilecto videlicet filio Francisco Penia Decano, ac dilecto etiam filio nostro Joanni Garzia Tit. SS. Quatuor Coronatorum Presbytero Cardinali Millino nuncupato, tunc eorundem causarum Auditori, ac bon: me: Alexandro Litæ, quibus deinde bon: etiam mem: Alexander Justus, & Bernardinus Scottus, & hinc demum dilectus filius Horatius Lancelottus eorundem causarum similiter Auditores subrogati fuerunt, cum facultate novos processus, si eis videretur, conficiendi.

§.46. Ipsi re mature examinata, novos processus, auctoritate apostolica, faciendos censuerunt.

§.47. Deinde eodem Clemente Prædecessore viam universæ carnis ingresso, ac felicis recor: Leone Papa XI. similiter Prædecessore Nostro ad Apostolatus assumptum, eadem causa predictis Auditoribus commissa, & ut ad ulteriora procederent, mandatum fuit.

§.48. Eodemque Leone, sicut Altissimo placuit, ab humanis exempto, nostraque humilitate, inscrutabili Dei judicio, nullis suffragantibus meritis, ad Catholicæ Ecclesiæ regimen vocata, officii nostri debitum exigere censuimus, ut Sancti Cardinalis Canonizationis negocium promoveretur, quando, si Deo adspirante, ut sperabatur, successisset, magno cum Ecclesiæ suæ augmento decoris, & credentium præsertim Sacerdotalis Ordinis fructu, gestum iri constabat.

§.49. Accedebant etiam charissimorum in Christo filiorum Nostrorum Philippi III. Hispaniarum Regis Catholici, Sigismundi etiam III. Poloniæ Regis, & Constantiæ Reginæ, Illustris Principum, & aliorum multorum preces, quibus a Romanis Pontificibus Prædecessoribus Nostri predictis, & a Nobis id sæpius postulaverant, & postulabant.

§.50. Quamobrem, cum in eadem causa absque mora progredi Auditores mandavisse-

Hinc Clem. VIII. de Canonizatione Caroli multis modis requisitus negocium Card. sacris Ritibus deputatus demandavit, & de eorum consilio causam pluribus Palatii Apostolici Auditoribus commisit.

Qui novos processus faciendos decreverunt.

Leo XI. ad ulteriora processu jussit.

Hic Pont. præsertim negocium Canonizationis promovit.

Regesque, & Principes idem ex postulavit.

Supradicti ergo Auditores idem completo pro-